

Uchwała Nr 8 /2017
Prezydium Rady Dialogu Społecznego w Rolnictwie
z dnia 28 lutego 2017 r.

w sprawie przyjęcia Stanowiska Rady Dialogu Społecznego w Rolnictwie w sprawie nowelizacji ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników

Na podstawie §5 pkt 7 Zarządzenia Nr 11 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 kwietnia 2016 r. w sprawie powołania Rady Dialogu Społecznego w Rolnictwie oraz § 4 pkt 5 Regulaminu funkcjonowania Rady Dialogu Społecznego w Rolnictwie, uchwala się co następuje:

§ 1.

Prezydium Rady Dialogu Społecznego w Rolnictwie zatwierdza Stanowisko w sprawie nowelizacji ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Zatwierdzone stanowisko staje się stanowiskiem Rady Dialogu Społecznego w Rolnictwie.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Jerzy Wierzbicki

Stanowisko
Rady Dialogu Społecznego w Rolnictwie
z dnia 28 lutego 2017 r.
w sprawie nowelizacji ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Wnioskujemy o podjęcie przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jako wiodące w sprawach wsi i rolnictwa, inicjatywy nowelizacji ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. - o ubezpieczeniu społecznym rolników w zakresie warunków, jakie muszą być spełnione, aby emeryt lub rencista mógł otrzymać pełną emeryturę lub rentę. W związku z obecnie obowiązującymi uregulowaniami jednym z ustawowych warunków jest zaprzestanie przez emeryta lub rencistę prowadzenia działalności rolniczej poprzez przeniesienie własności gruntów rolnych lub gospodarstwa zaliczanego do działów specjalnych produkcji rolnej, lub wydzierżawienie na okres nie krótszy niż 10 lat **z wyłączeniem osób zaliczanych do zstępnych lub wstępnych**. Jednakże zgodnie z orzecznictwem sądów apelacyjnych, a także Sądu Najwyższego możliwe jest także zawarcie umowy dzierżawy z zstępnymi i wstępnymi na okres nie krótszy niż 10 lat i zgłoszenie tego do Wydziału Geodezji Starostwa Powiatowego i aby wyeliminować ten dualizm prawny wnosimy o nowelizację w tym zakresie.

Aktualnie zgodnie z art.28 ust.1 „Wypłata emerytury lub renty rolniczej z ubezpieczenia ulega częściowemu zawieszeniu na zasadach określonych w ust. 2- 8, jeżeli emeryt lub rencista prowadzi działalność rolniczą”.

Zgodnie z ust.3 tego artykułu „wypłata ulega zawieszeniu w całości, jeśli emeryt lub rencista nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej z zastrzeżeniem ustępu 5-7 i 9-11”.

Ust.4.”Uznaje się, że emeryt lub rencista zaprzestał działalności rolniczej jeżeli ani on, ani jego małżonek nie jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym i nie prowadzi działu specjalnego nie uwzględniając:

1) gruntów wydzierżawionych na podstawie umowy pisemnej zawartej co najmniej na dziesięć lat i zgłoszonej do ewidencji gruntów i budynków, osobie nie będącej:

a) małżonkiem emeryta lub rencisty,

b) jego zstępnym lub pasierbem

c) osoba pozostającą z emerytem lub rencistą we wspólnym gospodarstwie domowym

d) małżonkiem osoby, o której mowa w lit.b lub c”

W ust.4 art.28 dokładnie wyspecyfikowano, kiedy uznaje się, że rolnik zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, co umożliwia mu otrzymanie emerytury lub renty w całości. Niespełnienie

podanych warunków dotyczących zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej powoduje zawieszenie części uzupełniającej emerytury rolniczej lub renty i emerytury podstawowej.

Mamy pełną świadomość, że przy uchwalaniu powyższej ustawy przyjęte rozwiązania miały spowodować zmianę struktury gospodarstw rolnych w Polsce.

Jednakże w bardzo wielu przypadkach nieuregulowany stan prawny gospodarstw rolnych, ostrożność rolników w przekazywaniu gospodarstw następcom w formie darowizny powodujące nieodwracalne skutki prawne, obawy przed niewdzięcznością obdarowywanych w stosunku do darczyńców, powodują niechęć do przekazywania następcom, co skutkuje obniżeniem wysokości świadczeń emerytalnych i rentowych.

Rolnicy, w tym prowadzący działy specjalne produkcji rolnej, stosujący się literalnie do zapisów ustawy są poszkodowani finansowo, gdyż po uzyskaniu odpowiedniego wieku i spełnieniu niezbędnych okresów ubezpieczenia w KRUS, a także w ZUS, otrzymują obniżoną emeryturę lub rentę.

Zdaniem członków Rady Dialogu Społecznego w Rolnictwie, wydzierżawienie na okres co najmniej 10 lat gruntów lub gospodarstwa zaliczonego do działów specjalnych produkcji rolnej osobom bliskim wymienionym w art.28 ust.4 powinno być traktowane jako zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej uprawniające do otrzymywania świadczeń emerytalnych lub rentowych w pełnej wysokości .

Słuszność naszego stanowiska potwierdzają niżej wymienione wyroki sądów apelacyjnych :

- Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrok III AUa 1529 z 2013.06.11 / LEX nr 1335687/ ,
- Sąd Apelacyjny w Lublinie wyrok IIIAUa 615/12 Z 2012.08.01 /LEX 1216343/.

W sposób nie budzący żadnych wątpliwości, jednoznacznie potwierdził to wyrok Sądu Najwyższego III UK 82/11 z 2011.03.09, z którego wynika, że „ubezpieczony w KRUS ma prawo do rolniczej emerytury w pełnej wysokości jeśli swoje gospodarstwo wydzierżawi dziecku”. /LEX 818608/.

Obecnie istnieje dualizm prawny, z jednej strony obowiązująca ustawa, a z drugiej wyroki i orzecznictwo sądów, co jest wyrazem braku porządku prawnego.

Pragniemy podkreślić, że wcześniejsze wyroki sądów już dawno powinny skłonić organy uprawnione do podejmowania inicjatyw legislacyjnych do uporządkowania tej niezdrowej, krzywdzącej rolników sytuacji.

Należałoby ewentualnie także rozważyć możliwości wykreślenia zapisów dotyczących zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej warunkującej wypłatę w całości emerytury lub renty. Naszym

zdaniem warunek konieczności zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej w celu uzyskania pełnej emerytury lub renty jest niekonstytucyjny. Przedsiębiorcy, rzemieślnicy i inne podmioty prowadzące działalność gospodarczą po uzyskaniu wieku emerytalnego i minimalnego niezbędnego okresu ubezpieczenia w ZUS nie mają obowiązku zaprzestania prowadzenia działalności na własny rachunek, ani też sprzedaży czy też wydzierżawienia „warsztatu pracy”.

Gdyby jednak taki zapis z różnych powodów nie był możliwy, prosimy o zmianę zapisu art.28 w taki sposób, aby wydzierżawienie gruntów w formie umowy notarialnej, po zarejestrowaniu tejże umowy w starostwie powiatowym w wydziale geodezji i kartografii, stanowiło podstawę do uznania zaprzestania przez rolnika prowadzenia działalności rolniczej i wypłatę emerytury lub renty w całości.

Przewodniczący Rady

Jerzy Wierzbicki